

P6_TA(2009)0310

Toetus Sierral Leone erikohtule

Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta resolutsioon Sierra Leone erikohtu toetamise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi selleteemalisi varasemaid resolutsioone, sealhulgas 6. septembri 2007. aasta resolutsiooni Sierra Leone erikohtu rahastamise kohta¹;
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduse ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel sõlmitud Cotonou lepingut ja lepinguosaliste kohustust tagada rahu, julgeolek ja stabiilsus, inimõiguste austamine, demokraatlikud põhimõtted ja õigusriik;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et Sierra Leone erikohus loodi 2000. aastal Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja Sierra Leone valitsuse poolt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1315 alusel, et vastutusele võtta need, kes on toime pannud rahvusvahelise humanitaarõiguse raskeid rikkumisi, eelkõige sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid;
- B. arvestades, et Sierra Leone erikohus loob hulgaliselt pretsedente rahvusvahelises õigusemõistmises kriminaalasjades selles osas, et see on esimene rahvusvaheline kohus, mida rahastatakse vabatahtlikest maksetest, esimene, mis on loodud riigis, kus väidetavad kuriteod toime pandi ja esimene kohus, mis on ametisoleva Aafrika riigipea mõistnud süüdi sõjakuritegudes ja inimsusevastastes kuritegudes (endise Libeeria presidendi kohtuasi);
- C. arvestades, et Sierra Leone erikohtu mandaat lõpeb 2010. aastal ja Sierra Leone valitsus märkis, et ta ei ole võimeline Sierra Leone erikohtu poolt süüdi mõistetud isikute kohtuotsuseid täide viima;
- D. arvestades, et kohtuotsuste täitmine on rahvusvahelise õigusemõistmise oluline osa, millel on oluline roll riigis seoses rahu ja õigusriigi edasise arendamisega;
- E. arvestades, et poliitika, julgeoleku ja institutsioonide seisukohast on olukord praegu problemaatiline isikute puhul, kes kohtuotsuse järgi peavad oma karistuse kandma Sierra Leones;
- F. arvestades, et Sierra Leone erikohus on sõlminud lepingud riikidega, mille hulgas on Ühendkuningriik, Rootsi ja Austria, mille eesmärk on tagada, et mõned süüdi mõistetud isikud kannaksid karistuse nendes riikides, ja arvestades, et tuleb sõlmida veel lepinguid, et tagada, et kõik juba süüdi mõistetud isikud ja need, kelle üle

¹ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 242.

kohtupidamine on pooleli ja kes võidakse süüdi mõista, kannaksid tegelikult oma karistuse;

- G. arvestades, et kui kõige raskemates kuritegudes, mida võib ette kujutada, süüdi mõistetud isikute jaoks ei leita sobivaid kinnipidamisasutusi, kahjustab see tõsiselt rahvusvahelise üldsuse jõupingutusi tõhusas võitluses karistamatuse vastu;
 - H. tuletades meelde, et võitlus karistamatusega on Euroopa Liidu inimõiguspoliitika üks nurgakividest ja rahvusvaheline üldsus kannab vastutust kehtestatud mehhanismide usaldusväarsuse toetamise eest;
 - I. arvestades, et muudel kohtutel, näiteks endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelisel kriminaalkohtul ja Rwanda asjade rahvusvahelisel kriminaalkohtul, on samad probleemid, ja muudel rahvusvahelistel asutustel nagu näiteks Rahvusvahelisel Kriminaalkohtul, Liibanoni erikohtul ja Kambodža kohtu erakorralise kolleegiumil tekib lähitulevikus tõenäoliselt sama probleem, kui riigid ei võta endale suuremat kohustust toetada rahvusvaheliste kohtute otsuste täitmist;
 - J. arvestades, et kõigil rahvusvahelistel kohtutel on tähtis osa rahu ja õigusemõistmise tagamisel vastavates piirkondades ja igäiks neist on võtnud endale kohustuse tagada kestav õiguspärane ja anda oma osa õigusriigi põhimõtete edasisele arendamisele piirkonnas, kus need kuriteod toime pandi,
1. tunneb heameelt rahvusvaheliste kohtute edusammude üle metsikute kuritegude eest vastutavate isikute kohtu alla andmisel ja on veendunud, et need kohtuprotsessid saavad selge sõnumi kogu maailma juhtidele ja teistele sõjakurjategijatele, et rasked inimõiguste rikkumised ei jää enam karistusest;
 2. kutsub nõukogu ja liikmesriike üles leidma lahendus koos Sierra Leone erikohtuga, et tagada, et süüdimõistetud isikud kannaksid oma karistuse, sest vastasel korral kahjustataks tõsiselt Sierra Leone erikohtu tööd ja rahvusvahelise üldsuse, sealhulgas Euroopa Liidu usaldusväarsust;
 3. kutsub liikmesriike üles suurendama panust rahvusvaheliste kohtute töösse, kes püüavad leida lõplikku ja püsivat lahendust karistuste täideviimiseks kas sõlmides lepingud otse nimetatud institutsioonidega karistuste täideviimiseks liikmesriikide jurisdiktsioonis või aidates neil leida alternatiivsed lahendused karistuste täideviimiseks piirkondades endis;
 4. kutsub liikmesriike ja muid rahvusvahelisi institutsioone andma täiendavat rahalist abi Sierra Leone erikohtule, mis võimaldaks Sierra Leone erikohtu poolt süüdimõistetud isikute karistuse kandmist riikides, mis suudavad karistusi täita rahvusvaheliste normide kohaselt, kuid kellel puuduvad selleks rahalised vahendid;
 5. on seisukohal, et abi ja toetuse puudumine seab suurde ohtu rahvusvaheliste kohtute töö, sest nad ei suuda tagada, et süüdimõistetud isikud kannaksid neile mõistetud karistuse;
 6. nõuab põhjalikku uurimust, et hinnata rahvusvaheliste kohtute tehtud tööd, tuua välja saadud kogemused ja esitada soovitused nende tegutsemise ja tulevase rahastamise parandamiseks;
 7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile,

ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Sierra Leone erikohtule, Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule, Jugoslaavia asjade rahvusvahelisele kriminaalkohtule, Rwanda asjade rahvusvahelisele kriminaalkohtule, Kambodža kohtu erakorralisele kolleegiumile, Liibanoni erikohtule, ÜRO Julgeolekunõukogule, Aafrika Liidu liikmesriikidele ning AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele.